

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

**Analýza rentability příspěvkové organizace Správa městských
lesů Benátky nad Jizerou**

Bakalářská práce

Autor: Iveta Žamberová

Vedoucí práce: Ing. Pavla Vrabcová, Ph.D.

2019

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Iveta Žamberová

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Analýza rentability příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou

Název anglicky

Analysis of the Profitability of the Contributing Organization Správa městských lesů Benátky nad Jizerou

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce bude posoudit finanční situaci příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou v oblasti rentability. Dílčím cílem je na základě výsledků výzkumu identifikovat slabé a silné stránky dané organizace.

Metodika

Bakalářská práce bude aplikovat metodu literární rešerše v oblasti finanční analýzy podniku. V rámci finanční analýzy bude proveden pyramidový rozklad ukazatelů a vyhodnoceny vybrané ukazatele rentability. V rámci analýzy rentability bude dále provedena analýza výsledků hospodaření a výkazů výsledovky ve sledovaném období.

Doporučený rozsah práce

min. 30 normostran textu bez příloh

Klíčová slova

analýza rentability, finanční analýza, příspěvková organizace

Doporučené zdroje informací

- BOUKAL, P. Fundraising pro neziskové organizace. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 260 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.
- KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D.; ŠTEKER, K. Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KUBÍČOVÁ, D.; JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. 1. vyd. Praha: CH Beck, 2015. 368 s. ISBN 978-80-7400-538-1.
- RŮČKOVÁ P. Finanční analýza. 4. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- VOCHOZKA M. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – FLD

Vedoucí práce

Ing. Pavla Vrabcová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Konzultant

PhDr. Ing. Mgr. Karel Bendl, MBA, LL.M

Elektronicky schváleno dne 9. 8. 2018

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 2. 2019

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 10. 04. 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Analýza rentability příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou* vypracovala samostatně pod vedením Ing. Pavly Vrabcové, Ph.D. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědoma že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V..... dne.....

Podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Pavle Vrabcové, Ph.D. za její vstřícnost a ochotu při konzultacích, za cenné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování mé bakalářské práce. Rovněž bych ráda poděkovala Správě městských lesů Benátky nad Jizerou za poskytnuté informace.

Abstrakt

Bakalářská práce sleduje rentabilitu příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou za roky 2013 až 2018. V první části jsou popsány postupy, které byly použity v práci. Druhá část práce se věnuje teorii finanční analýzy a ukazateli finanční analýzy, ve kterých je popsána i rentabilita. Třetí část práce je zaměřena na analýzu vybraných ukazatelů rentability a výsledku hospodaření. Jsou popsány slabé a silné stránky organizace a navrženo řešení na zlepšení.

Z výsledků vyplývá, že nejúspěšnější rok z hlediska rentability měla příspěvková organizace za sledované období v roce 2015, naopak nejhůře dopadla organizace v roce 2018, kdy měla nejvyšší ztrátu, což zapříčinila nepříznivá situace v lesnictví. Správa městských lesů Benátky nad Jizerou vykazuje spíše ztrátu, nebo nízké zisky. Je to dáno tím, že se jedná o příspěvkovou organizaci, tedy není vytvořena za účelem dosažení zisku.

Klíčová slova

analýza rentability, finanční analýza, příspěvková organizace

Abstract

The bachelor thesis follows the profitability of the Contributing Organization Správa městských lesů Benátky nad Jizerou in the time period from 2013 to 2018. The first part describes the procedures that have been used. The second part of the thesis describes to the theory of financial analysis and indicators of financial analysis in which profitability is described. The third part is aimed on analysis of selected indicators of profitability and profit. The weaknesses and strengths of the organization are described and improvement is suggested.

The results show that most successful year from the aspect of profitability was a contributory organization for the period in 2015, while the worst impact organization in 2018, when it had the highest loss, which caused the poor situation in the forestry. Správa městských lesů Benátky nad Jizerou shows a loss or low profits. This is because it is a contributing organization, it is not created for profit.

Keywords

profitability analysis, profitability analysis, contributing organization

Obsah

1 Úvod.....	1
2 Cíle práce a metodika	2
3 Literární rešerše	4
3.1 Finanční analýza	4
3.1.1 Rozvaha	5
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty	8
3.1.3 Výkaz cash flow	9
3.1.4 Další užitečné výkazy.....	11
3.2 Metody finanční analýzy	11
3.2.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy.....	11
3.2.2 Rozdílové a tokové ukazatele finanční analýzy	12
3.2.3 Poměrové ukazatele finanční analýzy	12
3.3 Souhrnné indexy hodnocení.....	16
3.3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů	16
3.3.2 Soustavy účelově vybraných ukazatelů	17
3.4 Příspěvková organizace a její financování.....	18
4 Výsledky	20
4.1 Správa městských lesů Benátky nad Jizerou	20
4.2 Analýza rentability příspěvkové organizace.....	24
4.2.1 Analýza výsledků hospodaření	24
4.2.2 Analýza rentability	26
4.2.3 Du Pont analýza	28
4.2.4 SWOT analýza	30
5 Závěr	33
Seznam literatury a jiných zdrojů	34

Seznam tabulek

Tabulka 1 Struktura rozvahy	5
Tabulka 2 Náklady a výnosy z hlavní činnosti, v tisících Kč	25
Tabulka 3 Náklady a výnosy z hospodářské činnosti, v tisících Kč	25
Tabulka 4 Výsledek hospodaření, v tisících Kč	25
Tabulka 5 Rozvaha podniku, v tisících Kč	26
Tabulka 6 ROA, v Kč	26
Tabulka 7 ROE, v Kč	27
Tabulka 8 ROS, v Kč	28
Tabulka 9 SWOT analýza	30

1 Úvod

Rentabilita se může popsat jako schopnost podniku vytvářet nové zdroje. Jedná se o hlavní indikátor finančního zdraví podniku. Existuje několik druhů rentability. Nejznámější rentability jsou rentabilita celkového vloženého kapitálu, rentabilita celkového investičního kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb. Všechny ukazatele rentability se dají interpretovat podobně. Sdělují kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele. Jmenovatelem může být například vlastní kapitál, celková aktiva atd.

Práce je rozdělena na kapitoly Cíle práce a metodika, Literární rešerše, Výsledky a Závěr. V kapitole Literární rešerše je za pomoci odborné literatury popsána finanční analýza, k čemu slouží, její ukazatele, kde je popsána i rentabilita. Dále jsou popsány souhrnné indexy hodnocení a na závěr je vysvětleno, jak fungují příspěvkové organizace. V kapitole Výsledky je popsána organizace a činnost, kterou organizace zajišťuje. Poté následuje samotná analýza rentability, výsledku hospodaření a pyramidový rozklad. Dále je sestavena SWOT analýza a jsou doporučeny nápady na zlepšení slabých stránek. Poslední část je Závěr, kde je shrnuta celá práce.

Toto téma jsem si vybrala, protože se ekonomikou zabývám už od střední školy. Na provedení analýzy rentability jsem si vybrala příspěvkovou organizaci Správa městských lesů Benátky nad Jizerou, protože se zabývá hospodařením v lese, je zapojena do zajímavých a atraktivních projektů.

2 Cíle práce a metodika

Hlavním cílem práce je vyhodnotit rentabilitu příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou v letech 2013 až 2018. Dílčím cílem práce je vyhodnotit výsledek hospodaření a sestavit SWOT analýzu.

Teoretická část bakalářské práce byla vyhotovena prostřednictvím metody literární rešerše. Pro zjištění základních poznatků předmětné problematiky byly využity především aktuální odborné monografie. Zároveň je popsána příspěvková organizace, ve které byla analýza rentability vyhotovena. Z poskytnutých účetních výkazů, rozvaha a výkaz zisku a ztráty za období 2013 až 2018 od příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou byla vybrána potřebná data na výpočty a byla zpracována do tabulek. Tabulka 2 obsahuje informace z výkazu zisku a ztráty, potřebné k výpočtu hospodářského výsledku, a to informace o celkových nákladech a výnosech z hlavní činnosti organizace. V tabulce 3 jsou data o celkových nákladech a výnosech z hospodářské činnosti, která jsou nezbytná k výpočtu hospodářského výsledku. V tabulce 5 jsou data z rozvahy podniku, která jsou potřebná na výpočty vybraných ukazatelů rentability, a to rentability celkového vloženého kapitálu, rentability celkového investičního kapitálu, rentability vlastního kapitálu, rentability tržeb.

Po zpracování údajů do tabulek byly provedeny výpočty výsledku hospodaření, rentability celkového vloženého kapitálu, rentability vlastního kapitálu, rentability tržeb a byla sestavena Du Pont analýza, ve které jsou použity výpočty z rentabilit. Tabulka 4 obsahuje výsledky výpočtů výsledku hospodaření za jednotlivá období od roku 2013 do roku 2018. Nejprve byl vypočten výsledek hospodaření z hlavní činnosti tak, že od celkových výnosů z hlavní činnosti byly odečteny celkové náklady z hlavní činnosti. Pokud jsou výsledky záporné, nemusí být výsledek zdaněn 19% daní z příjmů. Poté byl vypočten výsledek hospodaření z hospodářské činnosti tak, že od celkových výnosů z hospodářské činnosti jsou odečteny náklady z hospodářské činnosti. Od jednotlivých výsledků hospodářské činnosti poté byla sražena daň z příjmu, která činí 19 %. Celkový výsledek hospodaření se poté zjistil jako součet výsledku hospodaření z hlavní činnosti a výsledku hospodaření z hospodářské činnosti, který byl zdaněn. V tabulce 6 jsou výsledky rentability celkového vloženého kapitálu (ROA) za období 2013 až 2018. ROA se vypočítala tak, že výsledek hospodaření byl vydělen celkovým vloženým kapitálem (celkovými aktivy). Tabulka 7 obsahuje výpočet rentability vlastního kapitálu (ROE) za

období 2013 až 2018. ROE byla vypočtena tak, že výsledek hospodaření byl vydělen vlastním kapitálem. Tabulka 8 obsahuje výpočet rentability tržeb (ROS) za období 2013 až 2018. ROS byla vypočtena tak, že nejprve byly vypočteny výnosy celkem, ty se vypočítaly součtem výnosů z hlavní činnosti a výnosů z hospodářské činnosti. Poté byl výsledek hospodaření vydělen celkovými výnosy, a tak se zjistila ROS. Du Pont analýza je sestavena z jednotlivých ukazatelů rentability. Rozkládá se vrcholový ukazatel, kterým je rentabilita vlastního kapitálu. Ukazatel se začal rozkládat od spodu tak, že nejprve byla vypočtena rentabilita tržeb, ta se vypočítala tak, že výsledek hospodaření je vydělen tržbami. Rentabilita tržeb je poté vynásobena obratem celkových aktiv. Obrat celkových aktiv se vypočítal tak, že tržby byly vyděleny aktivy celkem. Vynásobením rentability tržeb s obratem celkových aktiv se zjistila rentabilita celkového vloženého kapitálu. Rentabilita celkového vloženého kapitálu byla poté násobena podílem celkových aktiv a vlastního kapitálu, a tak bylo docíleno vrcholového ukazatele rentability vlastního kapitálu.

3 Literární rešerše

V kapitole je popsána za pomoci odborné literatury rentabilita. Je zde vysvětlena charakteristika rentability, ukazatele rentability a jejich interpretace. Dále je v této části popsána finanční analýza, k čemu slouží, zdroje informací pro finanční analýzu, ukazatele a vybrané souhrnné indexy hodnocení podniku. V teoretické části se také nachází popis fungování příspěvkových organizací.

3.1 Finanční analýza

Rentabilita se může popsat jako schopnost vytvářet zisk, dospět k novým zdrojům pro podnik (Růčková, 2011). Podle Vochozky (2011) se může rentabilita označit jako výnosnost, návratnost. Rentabilita patří mezi poměrové ukazatele, do poměru se dává hospodářský výsledek k vybranému vstupu (Vochozka, 2011). Poměrové ukazatele jsou nástrojem finanční analýzy.

Dle Knapkové, Pavelkové, Šteker (2013) finanční analýza slouží k zhodnocení finanční situace podniku, je nedílnou součástí finančního řízení, pomáhá manažérům se správně rozhodovat při získávání nových zdrojů, při stanovení optimální finanční struktury, při rozdělování zisku. Slouží také jako zpětná informace o tom, jak podnik naplnil své určené cíle, jestliže své předpoklady splnil a kde naopak se mu mohlo vést lépe (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

Podnik lze charakterizovat jako hospodářský subjekt, který nabízí služby nebo výrobky, svojí činností získává zákazníky, kteří jsou ochotni za poskytnuté služby a výrobky zaplatit, tím podnik získá pro sebe tržby (Dvořáček, Slunčík, 2012).

Výsledky finanční analýzy neslouží jenom pro potřebu firmy, ale i pro vnější uživatele, jako jsou investoři, kteří z analýzy zjistí, jestli se jim vyplatí do firmy investovat, dále se o informace z finanční analýzy mohou zajímat bankovní společnosti, které mohou z finanční analýzy zjistit, jestli je podnik solventní, dále se o situaci v podniku mohou zajímat obchodní partneři, konkurenti atd. (Vochozka, 2011).

Pro zpracování finanční analýzy je zapotřebí kvalitních a komplexních informací, aby se dosáhlo relevantních výsledků bez žádného zkreslení. Zdroj dat je nejčastěji čerpán z účetních výkazů (Růčková, 2011).

Základní účetní výkazy podle Růčkové (2011) jsou:

- rozvaha – poskytuje majetkovou a finanční strukturu podniku,
- výkaz zisku a ztráty – ukazuje výsledek hospodaření,
- výkaz cash flow – tok peněžních prostředků.

Podle Šteker, Otrusinové (2013) účetní výkazy vede v podniku účetní jednotka, ta je povinna vést účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a musí být zaznamenáno průkazně, správně, srozumitelně, přehledně, úplně a napsáno tak aby data nešla smazat. Dle autorů účetnictví musí být zaneseno jen na účetních záznamech např. účetní knihy, účetní závěrka, výroční zpráva. Jeho hlavním cíle je zobrazit ekonomickou skutečnost podniku (Šteker, Otrusinová, 2013).

3.1.1 Rozvaha

V následující tabulce 1 je struktura rozvahy podle Růčkové (2011).

Tabulka 1 Struktura rozvahy

Rozvaha	
Aktiva	Pasiva
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Krátkodobý majetek	Cizí kapitál
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva

Zdroj: Růčková (2011)

Rozvaha je základní účetní výkaz podniku, který zachycuje bilanční stav majetku (aktiva) a zdrojů jeho financování (pasiva), musí platit vztah, aktiva rovnají se pasiva (Vochozka, 2011). Data na sestavení rozvahy se čerpají z účetnictví. Rozvaha se vždy sestavuje k určitému datu, zpravidla se sestavuje k poslednímu dni roku (Růčková, 2011). Při analýze rozvahy se sleduje zejména (Růčková, 2011): „stav a vývoj bilanční sumy, strukturu aktiv, její vývoj a přiměřenost velikosti jednotlivých položek, strukturu pasiv, její vývoj s důrazem na podíl vlastního kapitálu, bankovních a dodavatelských úvěrů a relace mezi složkami aktiv a pasiv.“

Aktiva se dají označit jako majetek podniku, který má podnik k dispozici (Vochozka, 2011). Aktiva se člení především podle jejich doby upotřebitelnosti, tedy členění podle jejich obtížnosti přeměny na peněžní prostředky (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

Dlouhodobý majetek je používán v podniku dobu delší než jeden rok, nespotřebovává se najednou, ale postupně, ve formě odpisů se promítá jeho opotřebení do nákladů firmy (Růčková, 2011). Podle Růčkové (2011) se dělí na:

- **dlouhodobý nehmotný majetek** nemá fyzickou podobu, jedná se o software, licence, patenty, autorská práva, know-how a goodwill,
- **dlouhodobý hmotný majetek** má hmotný charakter, většinou je pořizován za účelem zajištění běžné činnosti podniku, patří sem například stroje, budovy, dopravní prostředky atd.,
- **dlouhodobý finanční majetek** je pořizován z důvodu získání dlouhodobého výnosu, získání určitého vlivu v jiném podniku. Tento majetek zahrnuje nakoupené dluhopisy, půjčky poskytnuté jiným podnikům, cenné papíry atd. Dlouhodobý finanční majetek se neodepisuje.

Dle autorů Knapkové, Pavelkové, Štekera (2013) platí, že „u dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku je velmi důležité si všimnout jeho stáří. Stáří majetku lze poznat z rozvahy, kde na straně aktiv jsou sloupce obsahující nápisy brutto, korekce a netto. První sloupec, brutto, ukazuje hodnotu aktiv v pořizovací ceně, druhý sloupec korekce, obsahuje výši oprávek k dlouhodobému majetku (oprávky vyjadřují sumu odpisů a tedy platí, že čím vyšší hodnota je zde uvedena, tím více je majetek opotřebený) třetí sloupec, netto, pak odpovídá zůstatkové hodnotě majetku. Podnik si může zvolit způsob odepisování lineární, degressivní nebo progresivní. Odpisy vyjadřují opotřebení majetku, jsou významnou nákladovou položkou snižují zisk podniku.“

Krátkodobý majetek je v podniku neustále v pohybu, a mění svoji podobu (Vochozka 2011). Krátkodobý majetek se podle Knapkové, Pavelkové, Štekera (2013) dělí na:

- **zásoby** představují oběžný materiál, který musí být nějakou dobu uskladněn ve skladu. Typickou zásobou je materiál, nedokončená výroba, polotovary, hotové výrobky, zvířata a zboží,
- **pohledávky:** pohledávka je právo věřitele chtít splatit dluh od dlužníka, který mu byl poskytnut věřitelem, dělí se podle času na krátkodobé a dlouhodobé pohledávky,
- **krátkodobý finanční majetek** zahrnuje cenné papíry, s kterými se obchoduje na peněžním trhu, patří sem i bankovní účty a peníze v hotovosti.

Ostatní aktiva zachycují časové rozlišení nákladů příštích období, zahrnují například provedenou práci, ale ještě dosud nevyúčtovanou (Růčková, 2011).

Pasiva představují zdroje financování podnikového majetku (Vochozka 2011). Člení se podle vlastnictví zdrojů na vlastní a cizí (Růčková 2011). Skládají se z těchto položek:

Vlastní kapitál ukazuje, kolik zdrojů bylo vloženo do podniku vlastníky firmy (Scholleová, 2012) a obsahuje:

- **základní kapitál** podle Růčkové (2011) vzniká při založení společnosti, představuje souhrn peněžních a nepeněžních vkladů do společnosti, ke kterým se upsali vlastníci, základní kapitál se zapisuje při založení firmy do obchodního rejstříku a jeho výše je dána zákonem o obchodních korporacích,
- **kapitálové fondy** jsou tvořeny z jiných zdrojů než z hospodářského výsledku, patří sem emisní ážio, které představuje rozdíl mezi tržní a nominální cenou akci, dále sem mohou patřit dotace a dary (Růčková, 2011),
- **rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku** jsou tvořené ze zisku, dělí se na povinné a dobrovolné (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013),
- **výsledek hospodaření minulých let** představuje část zisku, který nebyl rozdělen na výplaty či dividendy, nebo představuje neuhrazenou ztrátu z minulých let (Růčková, 2011),
- **výsledek hospodaření běžného účetního období.**

Cizí kapitál vyjadřuje závazek společnosti, jsou to zapůjčené zdroje, které musí být vráceny, platí se úroky a další náklady, spojené s dluhem (Scholleová, 2012). V rámci cizího kapitálu lze zařadit:

- **rezervy** představují uschované částky peněz, které podnik bude muset v budoucnu vynaložit například na opravy majetku, rezervy snižují výsledek hospodaření (Vochozka, 2011),
- **dlouhodobé závazky:** jsou to závazky, které mají dobu splatnosti delší než jeden rok, mezi ně se řadí emitované dluhopisy, dlouhodobé zálohy od odběratelů atd. (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013),
- **krátkodobé závazky** jsou závazky, které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok, mezi ně patří závazky z obchodních vztahů, krátkodobé směnky, závazky vůči zaměstnancům atd. (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013),

- **bankovní úvěry:** představují krátkodobý nebo dlouhodobý závazek vůči bankám (Vochozka, 2011).

Ostatní pasiva obsahují výdaje a výnosy příštích období. Ostatní pasiva mají stejnou pozici jako ostatní aktiva (Růčková, 2011).

3.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je významný podklad pro hodnocení firemní ziskovosti, podle tohoto výkazu se zjistí, jestli je hospodaření podniku ziskové nebo ztrátové (Růčková, 2011). Zachycuje přehled výnosů a nákladu společnosti, poskytuje údaje o výsledku hospodaření podniku (Vochozka, 2011). Výsledek hospodaření se dle Knapkové, Pavelkové, Šteker (2013) počítá dle vzorce 1:

$$\text{Výnosy} - \text{Náklady} = \text{Výsledek hospodaření.} \quad (1)$$

„Náklady podniku vždy souvisí s výnosy podniku určitého období; to zabezpečuje tzv. časové rozlišování nákladů a výnosů, které je předmětem účetnictví“ (Synek, Kislíngerová, 2010).

Výnos se dá definovat jako souhrn všech získaných finančních prostředků z činnosti podniku (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Výnosem podniku jsou tržby, které jsou získávány z prodeje výrobků a služeb, výnosy se dělí do těchto tří skupin: provozní, finanční a mimořádné (Vochozka, 2011).

Náklad se dá definovat jako spotřeba peněžních prostředků, které se vynaložili při získávání tržeb (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Podle autorů Synek, Kislíngerová (2010) náklady musí být dobře řízeny a usměrňovány, aby podnik neměl zbytečně vysoké náklady, proto podnik pečlivě náklady třídí. Autoři je třídí podle druhů, účelu, závislosti nákladů na změnách objemu výroby a podle původu spotřebovaných vstupů.

Výkaz zisku a ztráty umožňuje několik stupňů výsledku hospodaření, výsledky se od sebe liší tím, jaké náklady a výnosy do nich vstupují (Růčková, 2011). Výsledek hospodaření se podle Knapkové, Pavelkové, Šteker (2013) dělí takto:

- **výsledek hospodaření z provozní činnosti** ukazuje, jak se podniku dařilo v jeho hlavní činnosti,

- **výsledek hospodaření z finančních operací** udává jaké tržby měl podnik z finančního majetku,
- **výsledek hospodaření z běžné činnosti** je výsledek součtu provozního a finančního výsledku hospodaření snížený o daň z příjmu z běžné činnosti,
- **výsledek hospodaření mimořádný** je výsledek, který pochází z činností, které nastaly výjimečně,
- **výsledek hospodaření za účetní období** je součet výsledku hospodaření z běžné činnosti a výsledku hospodaření z mimořádné činnosti, snížený o daň z příjmu z mimořádné činnosti,
- **výsledek hospodaření před zdaněním** ve finanční analýze bývá používán i výsledek hospodaření před zdaněním.

Nejdůležitější je výsledek hospodaření z provozní činnosti, protože sděluje podniku, jak se mu vedlo v jeho hlavní činnosti (Růčková, 2011). Tedy zdali firma dosahovala v hlavní činnosti kladného výsledku. Součtem dílčích výsledků hospodaření se zjistí výsledek hospodaření za účetní období (Vochozka 2011). Účetní období trvá 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

3.1.3 Výkaz cash flow

Výkaz cash flow shrnuje veškeré použití peněžních prostředků v průběhu účetního období (Vochozka 2011). Peněžní prostředky jsou peníze v hotovosti, peníze na účtech a peníze na cestě (Růčková, 2011). Podle Scholleové (2012) tento výkaz obsahuje příjmy a výdaje, příjmy jsou skutečné peníze, které vstupují do podniku a výdaje jsou skutečné peníze, které odcházejí z podniku. Výkaz cash flow je důležitý, protože z něj se nedostanou jen informace o celkové částce, ale i to, kde podnik přichází o peníze a kde je získává (Scholleová, 2012). Výkaz cash flow se podle Knapkové, Pavelkové, Štekera (2013) dělí na tři části:

- **provozní činnost:** sem je zahrnována základní výdělečná činnost podniku a činnosti, které nespádají do ostatních dvou,
- **investiční činnost:** sem je zahrnována činnost spojená s pořízením a prodejem dlouhodobého majetku a činnosti spojené s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí,
- **finanční činnost:** jsou to peněžní toky související se změnou velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.

Existují dvě základní metody sestavení výkazu cash flow:

- **přímá metoda** se sestavuje pomocí příjmů a výdajů za dané účetní období (Růčková, 2011),

Přímá metoda dle Knapkové et al. (2013) se počítá dle vzorce 2:

$$\text{Počáteční stav peněz} + \text{příjmy} - \text{výdaje} = \text{Konečný stav peněz} \quad (2)$$

- **nepřímá metoda** dle Knapkové et al. (2013) se počítá dle vzorce 3:

$$\text{POČÁTEČNÍ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ} \quad (3)$$

Výsledek hospodaření běžného období

+ odpisy + / - dlouhodobé rezervy

+ zvýšení nebo - snížení krátkodobých závazků

+ snížení nebo - zvýšení pohledávek

+ snížení nebo - zvýšení zásob

= CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINNOSTI

- výdaje s pořízením dlouhodobého majetku

+ příjmy z prodeje dlouhodobého majetku

= CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI

+/- dlouhodobé závazky

+/- dopady změn vlastního kapitálu

= CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI

KONEČNÝ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ

Nepřímá metoda vychází z výsledku hospodaření, který musí být upraven, aby výnosy a náklady, byly přeměněny na tok peněz, tedy na příjmy a výdaje (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

3.1.4 Další užitečné výkazy

Výkaz o změnách vlastního kapitálu, který má za úkol vysvětlit rozdíl mezi počátečním stavem vlastního kapitálu a jeho konečným stavem, znázorňuje například výběr nebo vklad do vlastního kapitálu podniku (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

Příloha účetní závěrky, která obsahuje cenné informace, najdou se tam například údaje o fyzických i právnických osobách, počet zaměstnanců během účetního období, informace o účetních metodách a řadu dalších informací (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

3.2 Metody finanční analýzy

Podle autorů Knapková, Pavelková, Šteker, (2013) v rámci finanční analýzy je možné vypočítat spoustu ukazatelů, aby byl ukazatel užitečný musí být vybrán podle účelnosti, to znamená, že musí odpovídat určenému cíli, musí být dodány do finanční analýzy spolehlivé a skutečné informace a musí být provedena kvalifikovaným pracovníkem. Samotný výsledek vybraného ukazatele je zbytečný, prospěšný je jen tehdy pokud je porovnán v čase (na základě srovnání výsledku v čase, lze s pravděpodobností určit, jak se podniku povede v budoucnu), je porovnán s jiným podnikem ve stejném odvětví, je porovnán s plánem (je důležité pro analýzu odchylek od plánu, aby podnik mohl včas aplikovat opatření) (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). V následujících oddílech budou popsány ukazatele absolutní, rozdílové a tokové a poměrové.

3.2.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy

V sobě zahrnuje horizontální a vertikální analýzu, slouží k analýze vývojových trendů.

Vertikální analýza (procentní) vyjadřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k jedné zvolené základní položce, která má tedy 100 % (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Analýza umožňuje srovnatelnost s minulým obdobím (Růčková, 2011).

Horizontální analýza (analýza trendů) srovnává ukazatele v čase (Vochozka 2011).

3.2.2 Rozdílové a tokové ukazatele finanční analýzy

Tokové ukazatele se zabývají analýzou účetních výkazů, které v sobě mají tokové položky, jedná se o výkazy cash flow a zisku a ztráty (Růčková, 2011).

Rozdílový ukazatel je zaměřený na likviditu, dává do rozdílu dva absolutní ukazatele, nejnámější ukazatel je čistý pracovní kapitál, ten se vypočítá jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

3.2.3 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Jsou to nejpoužívanější ukazatele, protože získáme pohotově představu o finanční situaci podniku (Růčková, 2011). Ukazatele dávají do poměrů různé položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Nejpoužívanější ukazatele jsou:

Ukazatele likvidity výpočtem ukazatele se zjistí míra schopnosti placení závazků (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Podle Růčkové (2011) podnik s dobrou likviditou je schopen včas plnit své závazky, avšak příliš vysoká likvidita je nepříznivá, protože finanční prostředky jsou zbytečně vázané v aktivech a nemohou být využity na jiné pro podnik užitečné záležitosti. Je tedy potřeba hledat vyváženou likviditu, tak aby podnik plnil své závazky a zároveň neměl umrtvené peníze v aktivech (Růčková, 2011).

Používají se tři základní druhy likvidity:

- **okamžitá likvidita:** vstupují sem jen ty nejlídnější položky rozvahy jsou to peníze v pokladně, peníze na běžných účtech, výsledek ukazatele by se měl pohybovat kolem 0,2 až 0,5 (Růčková, 2011),

Okamžitá likvidita se dle Knapkové et al. (2013) počítá dle vzorce 4:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Pohotové platební prostředky}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (4)$$

- **pohotová likvidita:** vstupuje sem krátkodobý majetek bez zásob, tedy položky: peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky, hodnota pohotové likvidity by se měla pohybovat okolo 1 až 1,5 (Růčková, 2011),

Pohotov likvidita se dle Vochozky (2011) vypot dle vzorce 5:

$$\text{Pohotov likvidita} = \frac{\text{Obžn aktiva-zásoby}}{\text{Krtkodob závazky}} \quad (5)$$

- **běžná likvidita:** ukazuje kolikrát by byl podnik schopen pokrýt sv závazky kdyby, vseden svůj krtkodob majetek přeměnil na peníze, hodnota této likvidity se pohybuje kolem 1,5 až 2,5 (Vochozka, 2011).

Běžná likvidita se dle Vochozky (2011) vypot dle vzorce 6:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Obžn aktiva}}{\text{Krtkodob závazky}} \quad (6)$$

Ukazatele rentability označují zdrav podniku (Kubckov, Jindrichovsk, 2015). Rentabilita je schopnost podniku vytvret nové zdroje (Knapkov, Pavelkov, Šteker, 2013). Rentabilita se podle Kubckov, Jindrichovsk (2015) vypot tak, že zisk, který je označován jako výstup, vydlme zvolenm vstupem, vstup se zvolí podle toho,čeho efektivnost chce podnik zjistit, naprklad efektivnost tržby, vlastního kapitálu atd. Používá se tri kategorie zisku:

- zisk před odetenm urok a dan (EBIT) se používá, pokud podnik chce vědět jak měl zisk bez zdanění a urok, v praxi se nepoužívá, protože prin mlo informací o situaci podniku, je využívám především k mezifiremnmu srovnání (Ruckov, 2011),
- zisk po zdanění nebo také čistý zisk (EAT) je výsledek hospodaření (Ruckov, 2011),
- zisk před zdaněním (EBT) je nezdann výsledek hospodaření (Ruckov, 2011).

Nejpoužívnj ukazatele:

- **rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)** hodnot výkonost celkového vloženého kapitálu, jako celkov vložený kapitál jsou označována veker aktiva podniku (Kubckov, Jindrichovsk, 2015),

ROA se podle Ruckov (2011) vypot dle vzorce 7:

$$\text{ROA} = \frac{\text{zisk}}{\text{celkov vložený kapitál}} \quad (7)$$

- **rentabilita celkového investičního kapitálu (ROCE):** vystihuje efektivnost hospodaření podniku (Růčková, 2011). Tato rentabilita zajímá nejvíce věřitele a investory, dozví se z ní, jak podnik zhodnocuje vložené zdroje (Kubíčková, Jindřichovská, 2015),

ROCE se podle Růčkové (2011) vypočítá podle vzorce 8:

$$\text{ROCE} = \frac{\text{zisk}}{(\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál})} \quad (8)$$

- **rentabilita vlastního kapitálu (ROE):** zajímá hlavně investory z výpočtu zjistí, jak je nakládáno s jeho vloženým kapitálem, jakou měl výnosnost (Růčková, 2011),

ROE se podle Růčkové (2011) vypočítá podle vzorce 9:

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (9)$$

- **rentabilita tržeb (ROS)** „vypovídá, kolik zisku bylo vyprodukováno v jedné koruně tržeb“ (Kubíčková, Jindřichovská, 2015). Dává se do poměru zisk s tržbou.

Rentabilita tržeb se podle Růčkové (2011) vypočítá podle vzorce 10:

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (10)$$

Ukazatele zadluženosti ukazují, jaká část aktiv byla financována vlastním kapitálem a jaká část cizím kapitálem, určitá míra zadluženosti je pro podnik výhodná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní. Je to tím, že úroky z cizího kapitálu snižují základ, z kterého se vypočítá daň (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013).

Základní ukazatele jsou:

- **celková zadluženost** se dle Knapkové et al. (2013) počítá dle vzorce 11:

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}} \quad (11)$$

- **míra zadluženosti** dle Knapkové et al. (2013) se počítá dle vzorce 12:

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (12)$$

- **úrokové krytí** říká, jak je podnik schopen splácet úroky ze svých závazků (Růčková, 2011).

Úrokové krytí se dle Knapkové et al. (2013) počítá dle vzorce 13:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové krytí}} \quad (13)$$

Ukazatele aktivity říkají, jak podnik využívá své vložené prostředky, uvádí se ve formě obrátů různých položek aktiv, či pasiv (Vochozka, 2011). Druhy ukazatelů:

- **obrat aktiv** informuje o efektivnosti vložených aktiv, měl by mít co nevyšší hodnotu, minimálně dosáhnout 1 (Vochozka, 2011),

Obrat aktiv dle Vochozky (2011) se počítá dle vzorce 14

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}} \quad (14)$$

- **doba obratu zásob** udává za jak dlouho se vrátí peníze vložené do zásob (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013),

Doba obratu zásob dle Vochozky (2011) se počítá dle vzorce 15

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}/360} \quad (15)$$

- **doba obratu pohledávek** ukazuje za jak dlouho jsou splaceny pohledávky od odběratelů (Růčková, 2011),

Doba obratu pohledávek dle Vochozky (2011) se počítá dle vzorce 16

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}/360} \quad (16)$$

- **doba obratu závazků:** ukazuje, jak rychle podnik splácí své závazky, doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby se nenarušila finanční rovnováha (Růčková, 2011).

Doba obratu závazků se dle Knapkové et al. (2013) počítá dle vzorce 17:

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (17)$$

Ukazatele tržní hodnoty hodnotí firmu pomocí burzovních ukazatelů. Tento ukazatel je důležitý hlavně pro investory. Nejdůležitější ukazatele jsou:

- **zisk na akcii** udává jaký bude zisk na jednu akcii (Růčková, 2011),

Zisk na akcii dle Růčkové (2011) se vypočítá podle vzorce 18:

$$\text{Zisk na akcii} = \frac{\text{Výsledek hospodaření}}{\text{Počet emitovaných akcií}} \quad (18)$$

dividendový výnos dle Růčkové (2011) se vypočítá podle vzorce 19:

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividendový výnos na 1 akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} \quad (19)$$

Dividendový výnos udává zhodnocení investic akcionářů (Růčková, 2011).

3.3 Souhrnné indexy hodnocení

Vyjadřují finanční situaci a výkonost podniku jedním číslem (Růčková, 2011). Slouží k usnadnění finanční analýzy, aby nemusel být počítán každý ukazatel zvlášť, dávají se dohromady ukazatele, které mají mezi sebou souvislosti a závislosti, výběr ukazatelů, které se dají do soustavy závisí na cíli rozboru. (Knapková, Pavelková, Šteker, 2013). Vytváření souhrnných soustav se dělí do dvou skupin:

- **soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů:** mezi ukazateli je matematická provázanost, patří sem **pyramidové soustavy** (Růčková, 2011),
- **účelově vybrané skupiny ukazatelů:** předpovídají další vývoj společnosti.

Jsou to:

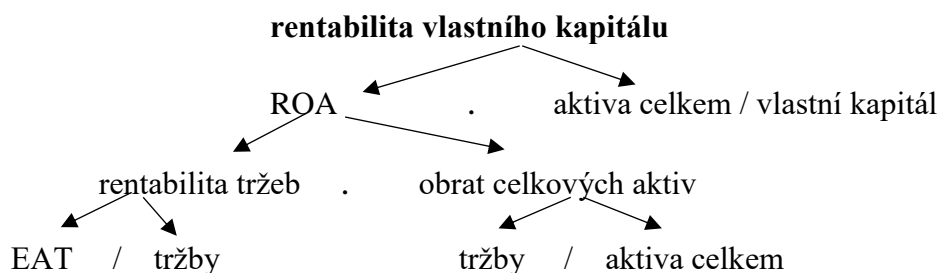
bankrotní modely, které určují, zda podnik v budoucích letech zbankrotuje, nebo bude prosperovat (Růčková, 2011),

bonitní modely, ve kterých za pomoci bodového hodnocení stanoví bonitu hodnoceného podniku (Růčková, 2011).

3.3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů odhalují finanční situaci podniku, pomáhají pochopit vztahy mezi ukazateli v soustavě (Kubíčková, Jindřichovská, 2015). Podle Vochozky (2011) jsou soustavy založeny na principu rozložení vrcholného ukazatele na dílčí ukazatele, které ho ovlivňují. Podle autora je pyramidový rozklad zaměřený na rozklad rentability vlastního kapitálu. Autor tvrdí, že soustava se používá tehdy, pokud je zapotřebí hodnotit podnik v čase, nebo pokud je zapotřebí mezipodnikové srovnání. Nejznámější pyramidová soustava je Du Pont analýza, v ní je rozkládán ukazatel ROE (rentabilita vlastního kapitálu) (Vochozka, 2011).

Du Pont analýzu dle Růčkové (2011) lze vyjádřit následovně:

3.3.2 Soustavy účelově vybraných ukazatelů

Podle Vochozky (2011) jsou to modely, které se skládají ze soustav různě vybraných ukazatelů, kterým je přidána určitá váha, po vypočítání modelu vyjde jedno číslo, které ukáže situaci podniku. Tyto modely se dělí na bankrotní a bonitní (Vochozka, 2011).

Bankrotními modely se vypočítá, jestli podnik spěje k bankrotu, bankrotní podnik je ohrožený úpadkem (Vochozka, 2011). Mezi modely se řadí:

- **Altmanův model** sčítající pět ukazatelů, které mají určité váhy, tento model vznikl, aby se odlišily podniky, které čeká bankrot od těch, u kterých nehrozí (Růčková, 2011). Z-skóre je modifikovaný Altmanův model, je upravený, aby nebyla potřeba znát tržní hodnota společnosti (Růčková, 2011),
- **Model IN – Index důvěryhodnosti** model má čtyři verze první verze vznikla v roce 1995 a vymysleli jí manželé Neumaierovi a poté byl postupně model upravován, poslední verze vznikla v roce 2005 a nazývá se IN05, v modelu jsou dávány do poměru různé ukazatele, kterým je přiřazena určitá váha, výhodou modelu je, že je vytvořen na české podmínky (Vochozka 2011),
- **Tafflerův model** zjišťuje riziko bankrotu (Růčková, 2011). Používá jen malý počet ukazatelů, model rozděluje podniky na bankrotní, ty v modelu získaly hodnotu nula, nebo menší než nula a bonitní, ty jsou ohodnoceny kladnou hodnotou (Vochozka 2011),
- **Beermanova diskriminační funkce** se podle Vochozky (2011) uplatňuje na podniky výrobní, nebo řemeslné, metoda využívá deset poměrových ukazatelů, kterým je dána určitá váha. Pokud podnik dosáhne větší hodnoty než 0,3 je bankrotní, pokud bude hodnota nižší jedná se o podnik, který je schopen platit své dluhy (Vochozka, 2011).

Bonitními modely se vypočítá, jak je podnik solventní, tedy jestli je podnik schopen splácet své závazky věřitelům (Vochozka, 2011). Používá se tento model:

- **Index bonit** využívá šest poměrových ukazatelů, které mají určité váhy, největší váhu má rentabilita celkového vloženého kapitálu, záporný výsledek modelu znamená, že podnik spěje k bankrotu (Vochozka, 2011).

Bankrotně bonitní modely rozdělují podnik na bankrotní a bonitní, modely kombinují předešlé modely (Vochozka 2011). Mezi tyto modely se řadí:

- **Tamariho model** používá podílové ukazatele, které jsou obodovány, podle získaných bodů je poté podnik ohodnocen, jestli je bonitní nebo bankrotní, pokud podnik nasbírání více než 60 bodů je schopen splácet své dluhy, pokud ale nasbírání méně než 30 bodů, tak se považuje za bankrotní (Vochozka 2011),
- **Grünwaldův index** se liší od ostatních, v indexu dělí konstantami a celý index je na závěr dělen šesti, v ostatních modelech je použito násobení, pokud podnik dosáhne hodnoty 0,5 jedná se o bankrotní podnik, pokud je dosažená hodnota vyšší než 2 jedná se o podnik bonitní. (Vochozka 2011).
- **Kralickův Quicktest** má dvě varianty základní a modifikovanou, ve variantách jsou jednotlivým ukazatelům přiděleny známky a poté se udělá aritmetický průměr, pokud je známka horší než tři jedná se o bankrotní podnik (Vochozka, 2011).

3.4 Příspěvková organizace a její financování

Podnik, který jsem si vybrala k analýze je příspěvková organizace města. Patří do organizací, které jsou zakládány územním samosprávním celkem. Organizace jsou zakládány na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. Příspěvkové organizace jsou neziskové a veřejnoprávní, organizace je právnickou osobou, která vzniká a zaniká rozhodnutím zřizovatele, zřizovatel (obce, město) podává návrh na zápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku (Lovětínský, Mylková, 2011). Typickou příspěvkovou organizací jsou školy, dále mezi organizace můžeme zařadit technické služby, lesní správy, divadla, muzea atd. (Mitwallyová, 2014).

Činnost organizace je omezena zřizovatelem, organizace získává finance z vlastní činnosti, z rozpočtu, který poskytl zřizovatel, z fondů, z darů a z dotací od Evropské unie

nebo od státu, kraje či obce (Lovětínský, Mylková, 2011). Zřizovatel poskytuje každoročně rozpočet na hlavní činnost, z něho jsou hrazeny běžné provozní výdaje na hlavní činnost, patří sem například plat (Mitwallyová, 2014).

Příspěvkové organizace mohou na získávání financí využívat fundraising. Podle Boukala (2013) je fundraising systematická činnost získávání peněžních a nepeněžních prostředků, které potřebuje nezisková organizace, aby mohla provozovat svojí obecně prospěšnou činnost. Podle autora se fundraisingem zabývá vedoucí nebo ředitel organizace, lze využít také fundraisera, což je interní specialista. Hlavní funkcí je získávání zdrojů, propagace, marketing atd. (Boukal, 2013). Podle Boukala (2013) se dobrý fundraising zakládá na:

- vybudování dobrých vztahů s těmi co poskytují organizaci prostředky,
- asertivitě, ta se vyznačuje otevřenou a upřímnou komunikací, prosazováním cílů, respektem druhých a mírností,
- informování veřejnosti o činnosti neziskové organizace,
- poděkování.

Podle Mitwallyové (2014) příspěvkové organizace jsou zřizovány proto, aby plnily veřejné služby, což je jejich hlavní činnost. Dále podle autorky vedle hlavní činnosti provozují i vedlejší činnost, ta je podobná činnosti hlavní, je poskytována, aby organizace uplatnila veškeré své hospodářské možnosti a slouží k získání dalšího finančního zdroje. Příspěvková organizace hospodaří s majetkem, který jim je svěřen zřizovatelem, pokud chce organizace pořídit majetek navíc pro svoji činnost, potřebuje souhlas od zřizovatele (Mitwallyová, 2014).

Výhodou příspěvkové organizace, je „*osvobození příspěvku zřizovatele od daně, stejně tak jako možnost krytí ztráty z hlavní činnosti výnosy z činnosti vedlejší*“ (Mitwallyová, 2014). Další výhodou dle Mitwallyové (2014) je ta, že zřizovatel nemůže o svůj svěřený majetek přijít, když je zrušena příspěvková organizace. Nevýhodou může být to, že zaměstnanci jsou odměňováni platem, což může budoucí zaměstnance odradit, protože by nedosáhli na vyšší odměny za odvedenou práci, nebo na takovou výši, které by byla jejich odbornosti hodna, mezi nevýhody může být dále zařazena skutečnost, že příspěvková organizace nevytváří zisk a tím je její efektivnost většinou nízká (Mitwallyová, 2014).

4 Výsledky

Kapitola výsledky je zaměřena na provedení a vyhodnocení analýzy rentability, Du Pont analýzy a výpočtu výsledku hospodaření u vybrané příspěvkové organizace. Je zde sestavená SWOT analýza a jsou navržena doporučení na zmírnění nebo eliminaci slabých stránek. Na začátku kapitoly je popsán podnik a jeho činnosti, následují výpočty a jejich interpretace. Poté následuje SWOT analýza.

4.1 Správa městských lesů Benátky nad Jizerou

Podnik, který jsem si vybrala na analýzu rentability, je příspěvková organizace města, která se nazývá Správa městských lesů Benátky nad Jizerou. Podle Justice (2013) byla společnost založena 1. 1. 2008 na dobu neurčitou, zřizovatelem příspěvkové organizace je Město Benátky nad Jizerou. Organizace sídlí v městské části Okrouhlík na adrese Hájovna 52, Benátky nad Jizerou. Dále podle Justice (2013) je statutárním orgánem příspěvkové organizace ředitel PhDr. Ing. Mgr. Karel Bendl, MBA, LL.M., který byl jmenován městem. Po komunálních volbách se pan PhDr. Ing. Mgr. Karel Bendl, MBA, LL.M. stal starostou Města Benátek nad Jizerou, a proto byl pověřen řízením pan Radek Lacina. Zřizovatel poskytuje Správě městských lesů příspěvek na provoz organizace (Justice, 2013). Příspěvková organizace má 4 zaměstnance, tři lesní techniky a jednu zahradnici.

Hlavní účel a předmět hlavní a doplňkové činnosti příspěvkové organizace (viz Zřizovací listina, ZL č.1/2008 Správa městských lesů):

- 1) Správa a údržba předaného majetku.
- 2) Hlavní předmět činnosti organizace:
 - a) dodržování všech ustanovení zákona č 289/1995 Sb., o lesích,
 - b) hospodaření dle schváleného lesního hospodářského plánu,
 - c) vedení lesní hospodářské evidence,
 - d) vypracování statistických výkazů o hospodaření v lesích,
 - e) další lesnické činnosti spojené se správou lesů v majetku Města Benátky nad Jizerou,
 - f) odchyt psů a ostatních zvířat v intravilánu Města Benátky nad Jizerou s následným umístěním.

3) Doplňková činnost:

- a) poskytování služeb pro hospodaření v lesích a pro myslivost,
- b) specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím,
- c) velkoobchod,
- d) zprostředkování obchodu a služeb,
- e) organizování a pořádání naučných, vzdělávacích a kulturních akcí.

Doplňková činnost nesmí narušovat hlavní činnost.

Blíže o činnosti Správy městských lesů Benátky nad Jizerou

Správa městských lesů pečuje o benátecké lesy o celkové výměře cca 605 ha, poskytují i službu obhospodařování mimo benáteckých lesů (Zpravodaj Benátecka, 2010). Péče o benátecké lesy zahrnuje těžbu, ve většině případů je prováděna pouze těžba nahodilá. Jsou káceny stromy, které jsou napadeny škůdci, stromy poškozené větrem apod., v malé míře je prováděna i mýtní těžba, která je realizována podle LHP a také vykonána pro dosažení zisku (Zpravodaj Benátecka, 2009). Dále péče spočívá v přípravě plochy na obnovu lesa, jsou odstraňovány těžební zbytky, pokud je dobrý přístup na plochu a plocha má dobré terénní podmínky je půda naorána pro umělou či přirozenou obnovu lesa, obnova v benáteckých lesích je většinou umělá (Zpravodaj Benátecka, 2009). V péči je ještě zahrnuta ochrana lesa. Mladé porosty v těchto lokalitách jsou především napadány chrousty, proto je nutné kontrolovat sondami stav larev v půdě a poté následně provést ochranu porostu chemickými prostředky. Dále se provádí oplocování, nátěry repelenty mladých kultur, ochrana dospívajících a mýtních porostů, výchova lesních porostů (prořezávka a probírka) (Zpravodaj Benátecka, 2009). Organizace nepečuje jen o lesní porosty má na starost údržbu parků, městské zeleně, ale i úklid černých skládek na lesních pozemcích.

Tržby správy městských lesů plynou zejména z prodeje palivového dřeva, prodeje vánočních stromků a chvojí, z výroby a instalace výrobků ze dřeva jako jsou lavičky, altány atd. a z poskytování služeb spojených se správou lesa ostatním vlastníkům lesů (Zpravodaj Benátecka, 2010).

Správa městských lesů Benátky nad Jizerou spolupracuje s Mysliveckým sdružením Benátky nad Jizerou a Honebním společenstvím Staré Benátky, dále se základními školami, skauty a s Domovem dětí a mládeže v Benátkách nad Jizerou (Zpravodaj Benátecka, 2009).

Ve spolupráci s mysliveckým sdružením pořádají každý rok Lesnický a myslivecký den pro mládež, kde se děti dozví o činnostech v lese, jak mysliveckých, tak i lesnických, seznámí se s faunou i flórou lesa a jak se o ní pečuje (Zpravodaj Benátecka, 2010). Smyslem akce je seznámit mládež s tím co se v lese děje a informovat je o zachování ekosystému budoucím generacím. Ještě v rámci této spolupráce pořádají Zlatou srnčí trofej, jedná se o oblastní a okresní kolo prestižní myslivecko-přírodní soutěže pro děti (Zpravodaj Benátecka, 2011). Děti prokazují v soutěži své znalosti o myslivosti. Akce je vždy spojená s doprovodným programem, pro děti je připravena střelba ze vzduchovky na pohyblivý terč, ukázka dravců a loveckých psů, loveckých trofejí a ukázka trubačských fanfár.

Správa městských lesů ve spolupráci s městem, skauty a Domovem dětí a mládeže pořádají každoročně příměstský letní tábor v lese Okrouhlíku. Tábor je vždy pořádán na přelomu července a srpna. Jedná se o dvou turnusový tábor. Každé léto má tábor jiné téma a dětmi je moc oblíbený. Čeká na ně bohatý program, plný her a zábavy. Dále v této součinnosti je organizováno pro děti základních škol Den Země, Den vody a Den dětí. Na Dnu Země se uklízí les, sázejí stromky a je pořádána exkurze na nedalekou skládku komunálního odpadu. Když je Den vody, děti se účastní prohlídky místní čistírny odpadních vod. Dětský den je pořádán v areálu zámeckého parku a pro děti je přichystáno zábavné odpoledne s divadlem a jsou pro ně nachystané stanoviště, kde si mohou vyzkoušet různé hry za odměny.

Pak ještě ve spolupráci se zmiňovanými organizacemi a sdruženími vedou internetové stránky Benátecký čtyřlístek (<http://www.benateckyctyrlistik.eu>). Posláním těchto stránek je informovat o problematice životního prostředí ve městě a jeho okolí, motivovat občany ke zlepšování životního prostředí a upozornit člověka na zlepšování vztahu k přírodě a kulturnímu bohatství na našem území (Zpravodaj Benátecka, 2011). Benátecký čtyřlístek pořádá fotosoutěž na téma „Město, ve kterém žiji“, „Příroda kolem nás“ a „Volné téma“. Nejzajímavější fotografie je odměněna věcnými cenami.

Město Benátky nad Jizerou ve spolupráci se Správou městských lesů Benátky nad Jizerou společně organizují Benátecký Advent. Správa městských lesů se stará o technické zajištění akce, vybírají a instalují vánoční strom, který je pak večer slavnostně rozsvícen, poté obstarávají přenosné ohniště a sestavují stánky na vánočním trhu.

Ve spolupráci s městem je v areálu organizace provozován dočasný psí útulek. Zatoulaná zvířata jsou umístěna ve venkovních kotcích do doby vyřešení otázky jejich vlastnictví a do doby zajištění jejich dlouhodobého umístění v útulku v Lysé nad Labem (Zpravodaj Benátecka, 2014). Organizací je zajištěn i odchyt zvířat v katastru města.

Od roku 2015 je Správa městských lesů Benátky nad Jizerou zapojena jako chovatelský dohled do projektu společnosti České Krajiny s názvem „Navrácení velkých kopytníků do přírody“. Projekt je umístěn do lokality bývalého Vojenského prostoru Mladá. Část bývalého prostoru, která leží u Benátek nad Jizerou, byla pojmenovaná Travniny a nový domov zde našel zubr evropský a exmoorský ponny (divocí koně), na Travniny bylo přivezeno sedm samic zubra evropského a jeden samec všichni pochází z Polska, dále bylo přivezeno stádo čtrnácti koní, kteří pochází z Velké Británie, třináct samic a jeden samec (Zpravodaj Benátecka, 2016). Zubr byl vybrán, neboť podle archeologických výzkumů byl součástí evropské přírody už od nepaměti, exmoorský ponny byl vybrán, protože je nejbližší podobný jak vzhledem, tak i stavbou těla, divokému koni, jenž byl v historii též součástí naší krajiny (Zpravodaj Benátecka, 2016.). Druhá část projektu leží u města Milovice. Do této části bylo umístěno stádo praturů o šesti kusech, jeden býk a pět jalovic, také zde bylo umístěno stádo čtrnácti koní, pratuři pochází z Holandska, kde byli zpětně vyšlechtěni (Zpravodaj Benátecka, 2016). Velcí kopytníci v těchto oblastech o rozloze 293 ha udržují ohrožený stepní biotop bez zásahu člověka (Zpravodaj Benátecka, 2016). V tomto projektu vědci zkoumají vliv těchto živočichů na krajinu a budou sledovat mezidruhové interakce. Projekt má velký úspěch, první hříbě se narodilo 24. března 2016, první tele pratura se narodilo 20. dubna 2016 a první zubří mládě se narodilo 26. května 2016. Počet koní se od roku 2015 ztrojnásobil v obou lokalitách, stádo praturů se zdvojnásobilo a zubrů je aktuálně 21 kusů. Území Travniny se v roce 2016 staly součástí systému NATURA 2000 a Evropskou chráněnou lokalitou. Nejen že je tu díky velkým kopytníkům udržena vzácná step, do biotopu se vrací živočichové, kteří by se tu jinak nevyskytovali. Na obou pastvinách se objevil vzácný korýš, žábřonožka letní, která se objevuje jen v oblastech udržovaných vojenskou technikou (Zpravodaj Benátecka, 2016). Velký úspěch je také to, že v lokalitě Travniny se usadil šakal, od roku 2015 byl v oblasti šakal zaznamenán na 60 fotografiích z foto pastí, v létě roku 2017 byla vyfocena kojící fena (Zpravodaj Benátecka, 2017). Do rezervace se vrací divoké včely, mají zde bohatě kvetoucí louky (Zpravodaj Benátecka, 2017). V časných ranních hodinách 11. dubna 2018 byla foto pastí zachycena samice vlka

(Zpravodaj Benátecka, 2018). Projekt nemá jen světlé stránky bohužel má i jedno smutné prvenství, projekt se stal terčem pytláků, v oblasti Travniny byla nalezena dvě nastrožená pytlácká oka (Zpravodaj Benátecka, 2016). Nebezpečí kopytníkům hrozí jen od lidí, hlavně v zimních obdobích mají lidé snahu zvířatům pomoci tak, že je krmí pečivem, tím jim bohužel akorát uškodí. Na následky této pomoci zemřela jedna klisna ponnyho na koliku. Do budoucna se uvažuje o rozšíření výběhů, odkoupením vojenských pozemků a přilehlých pozemků, které jsou v soukromém vlastnictví. Dále je v plánu vybudovat přírodní napajedla a město Benátky nad Jizerou chce postavit u rezervace Travniny rozhlednu, aby bylo dobře vidět na celou oblast a lidé mohli porovnat rozdíl mezi krajinou upravovanou kopytníky a krajinou obhospodařovanou člověkem.

Zvířata v oplocených rezervacích jsou pracovníky Správy městských lesů Benátky nad Jizerou pravidelně kontrolována. Každý den se musí zvířata počítat, sleduje se zdravotní stav, jejich chování a musí se kontrolovat napajedla.

4.2 Analýza rentability příspěvkové organizace

V této kapitole bude provedena analýza různých ukazatelů rentability v období 6 let. Zdrojem dat na analýzu jsou rozvahy a výkazy zisku a ztráty příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou, které byly organizací poskytnuty. V této práci jsou použity účetní závěrky od roku 2013 až do roku 2018.

4.2.1 Analýza výsledků hospodaření

Výsledek hospodaření u příspěvkových organizací je tvořený výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění. Do výsledku hospodaření není zahrnut výsledek hospodaření z finančních operací, jelikož příspěvkové organizace nemohou nakupovat cenné papíry, z kterých by plynula tržba. Dále není zahrnut výsledek hospodaření mimořádný, protože za sledované období nenastala možnost mimořádné tržby. Na výpočet hospodářského výsledku je zapotřebí informací z výkazu zisku a ztráty. Potřebné informace jsou obsaženy v následujících tabulkách. V tabulkách jsou uvedeny celkové náklady a výnosy za jednotlivá období.

Tabulka 2 Náklady a výnosy z hlavní činnosti, v tisících Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Náklady celkem	3 666	3 669	3 700	4 012	4 262	4 810
Výnosy celkem	3 633	3 438	3 591	3 910	4 086	4 568

Zdroj: Vlastní zpracování, Správa městských lesů Benátky nad Jizerou (2013-2018).

Tabulka 3 Náklady a výnosy z hospodářské činnosti, v tisících Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Náklady celkem	1 366	1 700	1 864	1 984	1 993	1 781
Výnosy celkem	1 427	1 956	2 048	2 111	2 190	1 995

Zdroj: Vlastní zpracování, Správa městských lesů Benátky nad Jizerou (2013-2018).

Tabulka 4 Výsledek hospodaření, v tisících Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Výsledek hospodaření z hlavní činnosti	- 33	-231	-109	-102	-176	-242
Výsledek hospodaření z hospodářské činnosti	61	256	184	127	197	214
Výsledek hospodaření z hospodářské činnosti po zdanění	49,41	207,36	149,04	102,87	159,57	173,34
Celkový výsledek hospodaření	16,41	-23,64	40,04	0,87	-16,43	-68,66

Zdroj: Vlastní zpracování, Správa městských lesů Benátky nad Jizerou (2013-2018).

Príspevková organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou vykazuje za celé sledované období ve své hlavní činnosti ztrátu, je to tím, že se jedná o příspěvkovou organizaci a ty nejsou založené za účelem zisku, zisk se u příspěvkových organizací objevuje výjimečně. Výnosy z hlavní činnosti jsou ovlivněny díky poskytovanému příspěvku od zřizovatele, který má každý rok jinou výši. Poskytovaný příspěvek byl v roce 2013 ve výši 2 790 000 Kč. Od té doby se každoročně zvyšuje a v roce 2018 dosáhl výše 3 807 000 Kč. Je tedy vidět, že náklady na hlavní činnost rostou. Díky ziskům z hospodářské činnosti se organizaci daří snižovat ztráty z hlavní činnosti. V letech 2013, 2015 a 2016 za pomoci zisků z hospodářské činnosti příspěvková organizace dokonce dosahuje zisku. Nejvyššího zisku bylo dosaženo roku 2015, a to ve výši 40 040 Kč. Naopak k největší ztrátě došlo v roce 2018, která dosáhla výše -68 660 Kč. Celkový výsledek hospodaření od roku 2016 strmě klesá. Důsledkem tohoto poklesu může být nepříznivá situace v lesnictví. Teplá suchá léta a mírné zimy napomáhají kůrovcové kalamitě, což má za následek nákladnější péči o porosty. Musí být prováděny postřiky

a musí být odstraňovány napadené stromy. Tak vzniká i přebytek dřeva na trhu, dřevo je prodáváno za nízké ceny.

4.2.2 Analýza rentability

Na výpočty různých rentabilit bude potřeba údajů z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. Údaje z rozvahy jsou uvedeny v následující tabulce 5.

Tabulka 5 Rozvaha podniku, v tisících Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	2 002	1 584	1 695	1 758	1 565	1 437
Stálá aktiva	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	2 002	1 584	2 095	1 758	1 565	1 437
PASIVA CELKEM	2 002	1 584	1 695	1 758	1 565	1 437
Vlastní kapitál	422	270	321	347	243	191
Cizí zdroje	1 458	1 314	1 374	1 411	1 322	1 246
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	1 458	1 314	1 374	1 411	1 322	1 246

Zdroj: Vlastní zpracování, Správa městských lesů Benátky nad Jizerou (2013-2018).

Výpočtem rentability zjistíme, jestli je podnik schopen vytvářet nové zdroje. Nejdůležitější ukazatele rentability jsou rentabilita celkového vloženého kapitálu, rentabilita, vlastního kapitálu, rentabilita investičního kapitálu a rentabilita tržeb.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

Výpočtem rentability celkového vloženého kapitálu se zjistí celková výnosnost aktiv. Výsledek ROA říká, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč celkového vloženého kapitálu. Čím je ukazatel vyšší tím je podnik lépe hodnocen. ROA za jednotlivé roky je v tabulce 6.

Tabulka 6 ROA, v Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový vložený kapitál	2 002 000	1 584 000	1 695 000	1 758 000	1 565 000	1 437 000
Výsledek hospodaření	16 410	- 23 640	40 040	870	- 16 430	- 68 660
ROA	0,0082	- 0,015	0,024	0,0005	- 0,01	- 0,048

Zdroj: Vlastní zpracování

Rentabilita celkového vloženého kapitálu dosáhla nejvyšší hodnoty v období 2015. V tomto roce hodnota dosáhla výše 0,024. To znamená, že z každé 1 Kč vložených aktiv plyne pro organizaci 0,024 Kč zisku. Nejnižší hodnota je za období 2018, a to záporná hodnota -0,048 vyplývá z toho, že na 1 Kč vložených aktiv připadá ztráta -0,048 Kč.

Z tabulky je vidět, že od roku 2016 se rentabilita celkového vloženého kapitálu snižuje. Výsledek může naznačovat to, že v poslední době je neefektivně nakládáno s vloženým kapitálem, napovídá tomu i snižování celkových aktiv. Příčinou může být zvyšující se péče o Benátecké lesy a nízký počet zaměstnanců organizace, v důsledku toho je nedostatek příležitostí ke zvyšování aktiv.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Výpočtem rentability vlastního kapitálu investor zjistí, jak je nakládáno s jeho vloženým kapitálem. Výsledek ROE říká, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč vloženého vlastního kapitálu. ROE za jednotlivé roky je v tabulce 7.

Tabulka 7 ROE, v Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál	422 000	270 000	321 000	347 000	243 000	191 000
Výsledek hospodaření	16 410	- 23 640	40 040	870	- 16 430	- 68 660
ROE	0,039	- 0,088	0,125	0,0025	- 0,068	- 0,359

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejnižší hodnota rentability vlastního kapitálu je za rok 2018, která měla zápornou hodnotu -0,359. Znamená to, že na 1 Kč vloženého vlastního kapitálu připadá ztráta -0,359 Kč. Z tabulky je patrné, že se vlastní kapitál příspěvkové organizace snižuje. Příčinou může být snižující se fond rezerv, který je tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření a slouží ke krytí ztráty z hospodaření. Optimální hodnoty organizace dosáhla v roce 2015, a to 0,125. Vyjadřuje to, že na 1 Kč vlastního kapitálu připadá 0,125 Kč zisku. Je vidět, že v tomto roce se příspěvkové organizaci dařilo nejlépe za sledované období, vypovídá o tom i skutečnost, že navýšení vlastního kapitálu bylo za toto období nejvyšší a organizace dosáhla nejlepšího výsledku hospodaření. Příčinou snižující se ROE může být opět špatná situace v lesnictví, z Benáteckých lesů bylo odváženo jen špatné dřevo po kůrovcové kalamitě. Je prodáváno jen nekvalitní dřevo za velmi nízkou cenu, to má za následek ztrátu, která musí být kryta z fondu rezervy, a to snižuje vlastní kapitál. Pokud bude tato špatná situace pokračovat, bude to mít za následek čím dál tím ztrátovější výsledek hospodaření a snižující se vlastní kapitál.

Rentabilita celkového investičního kapitálu (ROCE)

Výpočtem rentability celkového investičního kapitálu se zjistí výnosnost dlouhodobého investovaného kapitálu. Jelikož tato příspěvková organizace nemá dlouhodobé závazky tak rentabilita celkového investičního kapitálu je stejná jako rentabilita vlastního kapitálu.

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vyjadřuje poměr mezi ziskem a tržbami, říká, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb. ROS za jednotlivé roky je v tabulce 8.

Tabulka 8 ROS, v Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Výnosy z hlavní činnosti	3 633 000	3 438 000	3 591 000	3 910 000	4 086 000	4 568 000
Výnosy z hospodářské činnosti	1 427 000	1 956 000	2 048 000	2 111 000	2 190 000	1 995 000
Výnosy celkem	5 060 000	5 394 000	5 639 000	6 021 000	6 276 000	6 563 000
Výsledek hospodaření	16 410	- 23 640	40 040	870	- 16 430	- 68 660
ROS	0,0032	- 0,0044	0,0071	0,0001	- 0,0026	- 0,010

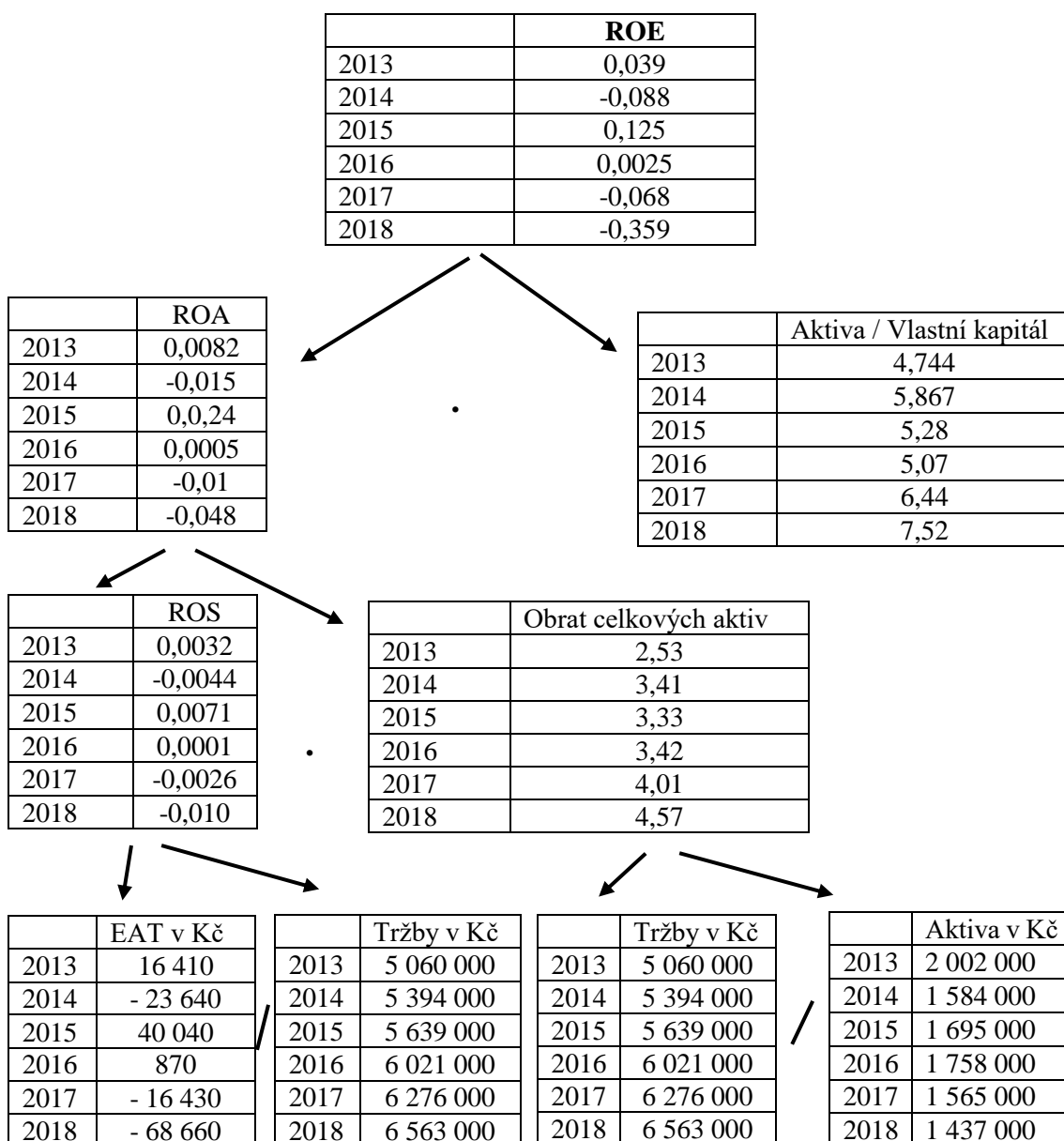
Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlepší hodnoty 0,0071 rentability tržeb organizace dosáhla v roce 2015 platí tedy, že na 1 Kč tržeb připadá 0,0071 Kč zisku. Nepříznivé hodnoty rentability tržeb dosáhla příspěvková organizace v roce 2018 ztrátu -0,010. Znamená to tedy, že na 1 Kč tržeb připadá -0,010 Kč ztráty. Nízké hodnoty rentability tržeb odpovídají tomu, že se jedná o příspěvkovou organizaci, která necílí na maximalizaci zisku. V hlavní činnosti organizace náklady převyšují výnosy. Dá se říci, že průměrné tržby z hospodářské činnosti se pohybují okolo hranice 2 000 000 Kč, každý rok tedy dosahují podobných tržeb. Výnosy z hlavní činnosti jsou ovlivněny příspěvkem od zřizovatele, který se každý rok navyšoval. Z tabulky je také patrné, že výnosy z hlavní činnosti stále stoupají. Příčinou zvyšujícího se příspěvku je nárůst nákladů na provoz činnosti. Pokud se situace v lesnictví nejlepší může docházet k čím dál tím nižší rentabilitě organizace.

4.2.3 Du Pont analýza

Du Pont analýza je zaměřena na postupném rozložení rentability vlastního kapitálu na dílčí ukazatele, pomáhá pochopit vztahy mezi ukazateli. Patří mezi pyramidové soustavy. Analýza byla poprvé použita v chemické společnosti Du Pont de Nomeurs. Představuje soustavný pohled na finanční situaci podniku.

Du Pont analýza:

Zdroj: Vlastní zpracování.

Je vidět, že i když se obrat a tržby zvyšují, je vrcholový ukazatel rentability vlastního kapitálu nízký a neustále klesá. Klesá kvůli zvyšující se ztrátě a snižujícím se aktivům. Aby se hodnota vrcholového ukazatele rentability vlastního kapitálu zvýšila, musí se zvýšit zisk, obrat aktiv a finanční páka (aktiva/vlastní kapitál), což je u příspěvkové organizace problém, jelikož nemá za cíl vytvářet zisk, ale poskytuje služby pro veřejnost. Ke zhoršení rentability přispívá i nepříznivá situace v lesnictví, tato situace brání navyšování zisku.

4.2.4 SWOT analýza

SWOT analýza slouží ke zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů, které ovlivňují podnik. Využívají ji řídicí subjekty, je rozdělena do čtyř kvadrantů: silné stránky, slabé stránky, hrozby a příležitosti.

SWOT analýza příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou je v následující tabulce 9.

Tabulka 9 SWOT analýza

Silné stránky <ul style="list-style-type: none">- postavení na trhu,- loajalita zaměstnanců,- zkušenosti zaměstnanci,- stálí zákazníci.	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">- nedostačující počet zaměstnanců,- zastaralá technika,- nedostatečná reklama,- vysoké náklady,- nízké platy.
Příležitosti <ul style="list-style-type: none">- získávání dotací,- nová technika.	Hrozby <ul style="list-style-type: none">- klimatické změny,- konkurence,- ztráta zákazníků,- zvýšení cen energií,- kůrovcové a jiné kalamity.

Zdroj: Vlastní zpracování

Příspěvková organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou má významné postavení na místním trhu, je to jediný prodejce palivového dřeva a jediný poskytovatel služeb v lesnictví ve Městě Benátky nad Jizerou a jeho okolí. V organizaci pracují loajální a zkušenosti zaměstnanci, kteří jsou ochotni se dále vzdělávat a absolvovat vzdělávací kurzy. Příkladem může být absolvování kurzu na odchyt psů, kurzu stromolezectví, nebo získání odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin. Příspěvková organizace má stálé zákazníky, kteří si od organizace pravidelně nakupují palivové dřevo a vánoční stromky.

Príspevková organizace má nedostačující počet zaměstnanců, zaměstnání jsou tři lesní technici, z toho je jeden pověřený řízením a jedna zahradnice. O činnost, ze které má organizace tržby se starají jen dva zaměstnanci. To má za následek špatný výsledek hospodaření a nízké tržby ve své hlavní činnosti. Z důvodu nízkého počtu zaměstnanců se nemohou naplno věnovat výdělečným činnostem, nestíhají je. Organizaci také neprospívá zapojení do projektu „Návrat velkých kopytníků do přírody“, chovatelský dohled je časově velmi náročný a rentabilita organizace se snižuje. Problém by vyřešilo přijetí nového zaměstnance, který by se plně věnoval chovatelskému dohledu. Zbylí zaměstnanci by se tak mohli plně věnovat získáváním tržeb. Toto řešení by mělo za následek zvyšování mzdových nákladů a tím by byl rozpočet zatížen, ale ostatní zaměstnanci by měli více času na výdělečnou činnost a tím by se tedy zvýšily tržby v hlavní a hospodářské činnosti organizace. Pokud by nedošlo k pokrytí zvýšených mzdových nákladů z výnosů organizace, mohla by Správa městských lesů Benátky nad Jizerou v příštím roce požádat o zvýšení příspěvku od zřizovatele.

Organizace má zastaralou techniku. Dřevo z lesa je vyváženo starými auty s valníky. Automobily mají časté poruchy, vysokou spotřebu paliva a valníky nemají velkou kapacitu a nosnost. Musí se tedy pro dřevo vícekrát, narůstají tím náklady na spotřebu. Problém by vyřešila příležitost nákupu nové techniky, například menší vyvážecí soupravy, nebo nových typů aut. Organizace musí žádat o novou techniku zřizovatele, protože se jedná o majetek města. Kdyby zřizovatel vyhověl, snížily by se tím organizaci náklady na spotřebu pohonných hmot, na opravy a údržbu.

Problém je i v reklamě, organizace má reklamu na prodej palivového dřeva jen v místním časopise s názvem „Zpravodaj Benátecka“ a na autech organizace. Chtělo by to tedy zlepšit pokrytí reklamy ve městě, například zveřejnění inzerátu na stránkách města, vylepením plakátů na výlepových plochách. Organizace je osvobozena od poplatků na zveřejnění inzerátů a poplatků za pronájem míst na výlep plakátů, jelikož se jedná o příspěvkovou organizaci města a plochy patří městu, má tedy tyto služby organizace zdarma. Byly by tedy vynaloženy jen náklady na vyhotovení plakátů, vytištění jednoho plakátu na A2 se pohybuje kolem 100 Kč. Ve městě je 12 výlepových ploch. Aby se snížily náklady na plakáty, mohly by se umístit jen na místa, která jsou více frekventovaná. Lepší reklamou by se zvýšil počet zákazníků, a tedy i tržeb. Dále slabou stránkou může být plat, což je známé negativum u příspěvkových organizací, kdy zaměstnanci nemohou dosáhnout vysokého ohodnocení za provedenou činnost.

Příležitostí pro příspěvkovou organizaci by mohlo být čerpání dotací od Ministerstva zemědělství na hospodaření v lesích. Dotace jsou poskytovány například na likvidaci klestu štěpkováním, na umělou obnovu sadbou první atd. Poté by mohly žádat o náhrady podle lesního zákona, kterými je například hrazena úhrada zvýšených nákladů na výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin. Organizace by mohla požádat o dotace z Evropské unie, a to z programu „Rozvoj venkova 2014–2020“. Program poskytuje příspěvek na inovaci techniky, která je šetrnější a zlepšuje hospodaření v lesích.

Hrozbou pro organizaci jsou určité klimatické změny, sucho a mírné zimy napomáhají kůrovci v devastaci lesů. Na odstranění škod po kůrovcové kalamitě musí být vynaloženy vyšší náklady. Zvyšují se náklady na odstranění souší, na zpracování dřeva, na chemické postřiky, které by měli zabránit šíření kůrovce. Kůrovcová kalamita zapříčinila i pokles cen dřeva. Musí být těženy stromy napadené kůrovcem, ty většinou nedosahují mýtního věku a jsou zařazeny do nižší jakostní třídy. Kvůli kalamitě je na trhu přebytek dřeva. Z toho tedy vyplývá pokles cen. Zvyšují se i náklady na obnovu lesa po kalamitě. Této situaci by pomohla pomoc od státu. Ministerstva (Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství) by měla zvážit možnost poskytování náhrad na uhrazení zvýšených nákladů, které plynuly z kůrovcové kalamity. Další hrozbou pro organizaci může být příchod nové konkurence, která by nabízela levnější služby.

5 Závěr

Hlavním cílem práce bylo vyhodnotit rentabilitu příspěvkové organizace Správa městských lesů Benátky nad Jizerou v letech 2013 až 2018. Dílčím cílem práce bylo vyhodnotit výsledek hospodaření a sestavit SWOT analýzu. Zřizovatelem příspěvkové organizace je Město Benátky nad Jizerou, organizace působí ve veřejném sektoru a její hlavní činností je hospodaření v lesích města a údržba parků a zeleně. Je to příspěvková organizace, proto se pohybuje ve ztrátě, nebo vytváří jen nízké zisky.

V Literární části byla za pomoci odborné literatury popsána finanční analýza, k čemu slouží, její ukazatele, kde je popsána i rentabilita. Dále byly popsány souhrnné indexy hodnocení a jak fungují příspěvkové organizace. V kapitole výsledky byla charakterizována organizace a popsána její činnost. Dále se v této kapitole nachází výpočty jednotlivých ukazatelů rentability a vyhodnocení těchto výpočtů. Organizace dosahuje bídných výsledků v rentabilitě, což je tím, že se jedná o příspěvkovou organizaci. Ta nemá za cíl maximalizovat zisk, ale plnit služby pro veřejnost. Nejlepšího výsledku v rentabilitě organizace dosahovala v roce 2015. Rentability v tomto roce dosahovaly výše: ROA = 0,024, ROE = 0,125, ROS = 0,0071. Nejhorších výsledků bylo dosaženo v roce 2018, a to ROA = -0,048, ROE = -0,359, ROS = -0,010. Výsledky jsou ovlivněny vysokými náklady na odstranění dřeva po kůrovcové kalamitě, po invazi chroustů a vynaloženými náklady na zalesnění po kalamitách. Špatný výsledek je také ovlivněn prodejem nekvalitního dřeva za nízké ceny.

Na závěr práce byla provedena SWOT analýza, kde jako silné stránky bylo označeno postavení na trhu, loajalita a zkušenost zaměstnanců a stálí zákazníci. Jako slabé stránky bylo označeno nedostačující počet zaměstnanců, zastaralá technika, reklama a plat. Slabé stránky se dají eliminovat přijetím nového zaměstnance, který by zajišťoval časově náročný chovatelský dohled u projektu „Navrácení velkých kopytníků do přírody“, zbylí zaměstnanci by se tak mohli plně věnovat výdělečné činnosti. Dále se dají slabé stránky eliminovat nákupem nové techniky a výlepem reklamy na určených plochách.

Seznam literatury a jiných zdrojů

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada) 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DVOŘÁČEK, Jiří; SLUNČÍK, Peter. *Podnik a jeho okolí: jak přežít v konkurenčním prostředí*. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice ekonomie. 192 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady. 2. rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-445-8.

KUBÍČKOVÁ, Dana; JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. 342 s. ISBN 978-80-7400-538-1.

MAŘÍK, Marek. *Zřizovací listina č. 1/2008 Správa městských lesů*. Úřední dokument. Benátky nad Jizerou 31. 12. 2007. Kancelář tajemníka MěÚ Benátky n. Jiz.

Ministerstvo spravedlnosti. *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. justice.cz [online].

Aktualizováno 28. 6. 2013 [cit. 2019-03-08] Dostupné z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=693446&typ=UPLNY>

MITWALLYOVÁ, Helena. *Mají příspěvkové organizace v dnešní době své opodstatnění?* Praha září 2014 [cit. 2019-02-04] Článek je jedním z výstupů grantového projektu IG508014 „Aktuální problémy modernizace veřejné zprávy v ČR“. Časopis Právník. Dokument ve formátu pdf. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Helena_Mitwallyova/publication/266971821_MAJI_PRISPEVKOVE_ORGANIZACE_V_DNESNI_DOBE_SVE_OPODSTATNENI/links/544107940cf2e6f0c0f4d183.pdf

PARLAMENTNÍ INSTITUT; LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch; MYLKOVÁ, Petra. *Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy*. Praha duben 2011 [cit. 2019-01-24]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné z: https://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza. 4. rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). 272 s. ISBN 978-80-247-4004-1.

SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva. a kol. *Podniková ekonomika. 5. přepracované a doplněné vydání.* Praha: C.H. Beck, 2010. Beckovy ekonomické učebnice. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

ŠTEKER, Karel; OTRUSINOVÁ, Milana. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví.* Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku.* Praha: Grada, 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.12. 2009 č. 12.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2009>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 6.8. 2010 č.8.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2010>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.7. 2010 č.7.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2010>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.6. 2011 č.6.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2011>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.2. 2011 č.2.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2011>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.10. 2014 č.10.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2014>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.1. 2016 č.1.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2016>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.11. 2016 č.11.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2016>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.8. 2017 č.8.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2017>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 8.9. 2017 č.9.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2017>

Zpravodaj Benátecka. Benátky nad Jizerou: Město Benátky n. Jiz. 10.5. 2018 č.5.

Dostupné také z: <https://www.benatky.cz/zpravodaj/archiv.php?year=2018>